

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:

Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefracate nu se
primesc. — Manuscripte nu se
retrimet.

INERATE se primesc la Admi-
nistrațiune în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich
Schickel, Rudolf Mosse, A. Oppelt,*
*Nachfolger, Anton Oppelt, J.
Dummler,* în Budapesta: *A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat,* în
București: *Agence Havas, Suc-
cursale de Roum-nie,* în Ham-
burg: *Karoly & Liebmann.*

Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o colână 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVII.

Societății

„Gazeta” iese în dia-care zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminecă 3 franci.

Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov

la administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul I:
pe un an 10 fl., pe șese
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.

Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. n.
sau 15 bani. Atât abomen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 65.

Brașov, Luni-Marti, 22 Martie (3 Aprilie)

1894.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Aprilie 1894 st. v.

se deschide nou abonament,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 12 fl.
pe șese luni . . . . . 6 fl.
pe trei luni . . . . . 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 40 franci
pe șese luni . . . . . 20 „
pe trei luni . . . . . 10 „

Abonamente la numerele cu data
de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 2 fl.
pe șese luni . . . . . 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 8 franci
pe șese luni . . . . . 4 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei”

Sașii încep a se reculege.

Brașov, 21 Martie v.

După publicarea cunoscutei de-
clarațiunii a deputaților sași din
dieta a domnițu câțva timp tăcere
adâncă în sinul Sașilor ardeleni.
Ei cu tote că, după mersul ce l'a
luat în timpul din urmă politica
săsescă, s'asteptau, ca deputații lor
să nu facă opoziția față guvernului
în chestiunea bisericească politică,
totuși au fost consternați cetind
declarațiunea, prin care aceia se anga-
jază de a sprijini proiectele de lege
ale guvernului în mod direct.

Consternarea aceasta, ce este
ușor de explicată, a adus cu sine
acea tăcere, cu care a fost primită
la început din partea Sașilor de-
clarațiunea amintită. Nu consimțirea cu
pasul acela, ci uimirea și mâhnirea
asupra lui a făcut să amuțescă pen-
tru câțva timp vocea lor. Der în
cele diu urmă, cum vedurăm din-
tr'un articol, ce l'am reproduc
după foia săsescă din Brașov, Sașii
au început a se reculege și așa da
semă despre importanța fatală, ce-o
are acțiunea deputaților lor die-
tali pentru interesele naționale să-
sesci.

Este caracteristică ceea ce ac-
centuează „Kronstädter Ztg.” în ar-
ticulul amintit, că până acuma,
când a fost vorba de a apăra in-
teresele naționale săsesci, deputații
sași nu erau niciodată toți uniți,
er acuma când e vorba de a sacrifi-
ca aceste interese, sunt uniți ca
niciodată.

Este deja mult și putem să-o
considerăm ca un progres în des-
voltarea unei opinii mai independen-
te între Sași, că astăzi foile lor
parte directă, parte indirectă recu-
nosc cu toate, că politica ce-o ur-

măresc reprezentanții sași în dieta
este o politică anti-națională.

Așa departe au adus'o der până
așa Sașii cu oportunismul lor, ca
ei înșiși să recunoscă, că politica ce
o facu așa este de-a dreptul văt-
mătoare intereselor lor naționale!

Poate să existe o condamnare
mai nimicitoare a acestei politici,
decât o cuprinde mărturisirea lor
propriă?

Deși se ridică încă numai ici
colo câte o voce între Sași, care se
dea expresiune adevăratei opinii și
dispozițiunii din sinul poporului,
totuși nu mai începe îndoială, că o
profundă nemulțumire cu atitudinea
conducătorilor lor politici i-a cu-
prins pe toți cu micu cu mare.

Astăzi și cel din urmă bur-
gesu sașu se minunează și ride, când
aude pe deputații sași din dieta vor-
bind de bunăvoința guvernului un-
gurescu pentru Sași, și de sprijinul
ce l'ar pute spera aceștia în viitor
dela el.

Förte nemeritu dăce în privința
acesta gazeta săsescă din Brașov:
deputații noștri pot acolo sus să
simtă ceva, ce li-s'ar părea că se-
menă a bunăvoință, noi aici jos
însă am făcut cu totul alte ex-
periinte, cari nu ne iertă nici de cum
a crede în pretinsa bunăvoință a gu-
vernului.

Și pre când aici în Brașov se
constată acesta, gazeta săsescă din
Bistrița se plânge, că uneltirile
pentru absorbirea elementului să-
sescu pe cale socială au început să
aibă succese în acest oraș, și că
comitatul își pierde cu încetul ca-
racterul săsescu preponderant, ce-lu
avea. Este și acesta o urmare a bu-
năvoinței guvernului pentru Sași?

Susținndu, în opoziția directă cu
opiniunea lătită de deputații sași,
că Sașii nu întâmpină bunăvoință de
sus și că totă opiniunea publică
maghiară este în contra lor, „Kron-
städter Ztg.” esclamă: „Să ne mai
mirăm apoi, că idea unei alianțe
cu celelalte naționalități ale Ungariei
pentru apărarea principiului de
naționalitate se ventilă totu mai
mult între Sași?”

Este caracteristic, că foia să-
sescă din locu găsesce deodată, că
și Sașii ventilă idea unei alianțe
cu celelalte naționalități nemaghiare,
când numai er alaltăer susținea, că
Sașii nu s'au gândit și nu se pot
gădi la o asemenea alianță.

Eată der, că părerea, ce am
esprimat'o noi, că nu toți Sașii vor
împărtași vederea din urmă, se con-
firmă adă chiar de „Kr. Ztg.”, care
recunosc că cu tote temerile ei, se
ventilă acea idee totu mai mult
între Sași!

De ar fi numai seriosu acestu
curent. Căci numai în casul acesta
am pute preduce o întorcere spre
bine a politicii săsesci. Numai atunci
ar pute înceta acea epidemie a „la-
șității naționale” de a căreia lăfire
se plânge foia săsescă brașovună.
Numai în legătură cu interesele de
viață ale tuturor națiunilor ne-

maghiare din statul acesta se vor
pute apăra cu succes și interesele
naționale săsesci.

CRONICA POLITICĂ

— 21 Martie

Privitor la situația politică internă,
„Pol. Corr.” anunță următoarele: După re-
deschiderea dietei, care se va face, po-
te, numai în 9 Aprilie — se vor produce
scene forte sgomotoșe contra președintelui
camerei și contra guvernului. Din cauza
acesta scriile, ce sosescu din Viena spunu,
că la Curte situația e privată, ca forte se-
riosă. E însă speranță, că după aceste scene
turbulente, provocate din incidentul morții
lui Kossuth, majoritatea compactă a gu-
vernului dimpreună cu elementele liberale ale
opozițiunii, vor face lucrurile să ajungă
erași în vogașul normal și că desbaterile
se vor pute reincepe în liniște. Toți amicii
reformelor bisericesci sunt în curat cu
aceea, că sörtea proiectului este acum în
cumpănă.

După cum anunță „Przeglad”, contele
Hohenwart are de gând să se retragă
proiectul său de reformă electorală, deore-
ce a dat de mari greutăți la singuraticele
grape ale clubului conservator. „Neue Freie
Presse” se bucură, că acum a deschișă calea
proiectului de reformă electorală a gu-
vernului. „Politik” însă dăce la aceste, că di-
ferențele principiare, cari domnesc în sin-
guraticile partide ale „coalitiunii”, din
causa acestor reforme, totuși nu se vor
delătura. Și mai departe vor exista gre-
utățile, ce vor fi de întâmpinat la o re-
solvare favorabilă a reformei electorale, căci
controversiile între principii nu vor
in-ceta, și stânga nu voiesce să renunțe la
așa numita „teorie a proprietății”.

În timpul din urmă s'au schimbat
părerile, ce le aveau mai înainte cercurile
guvernului rusescu, cu privire la cele in-
tâmpinate în Serbia. D-lu Simić, cu oca-
sinea sale în Viena, a raportat ambasa-
dadorului rusescu, prințul Lobanow-
Rostowsky, despre referințele sërbesci în
așa mod, încât a îndestulit pe de-
plin locurile competente. Se po-
te deci conchide, că relațiunile între
Petersburg și Belgrad érași se vor
îmbunătăți.

În chestiunea încheierii convenției
comerciale ruso-austriace, reprezentanții
ambelor state s'au unit în principiu, ca și
acesta convenția, ca și cea ruso-germană,
să aibă valoare până în 31 Decembrie
1903. Guvernele ambelor imperii vor
esmite ordinațiunil, în urma căror până
la o încheiere definitivă a convenției, vor
fi în vigore, începndu din zilele pro-
sime, vămile convenționale provisorie.

Diarul franceș „Estafette”, vorbind
despre visita împăratului Franciscu Iosifu
la Cap Martin, face, asupra referințelor
dintre Franța și statele triplei alianțe
o critică. Între altele se adă în numitul
articul următorul pasagi: „Credem, că
nici un membru al triplei alianțe nu
va refusa împăcarea cu noi. Po-
te fi de exemplu împăratul Austriei. Dintre
toți suveranii, lui Franciscu Iosifu i-a cășu-
nat Franța mai mult durere; ne-am
bătut în 1859 contra lui și în 1866
am făcut să-l atace Prusia. Ace-
sta însă n'a împedat pe împăratul, ca să

se alieze cu Italia și Germania, și să uite
 Purtarea noastră față de el, așa că acum
el a venit în Franța, și și-a propus să
mai vină. Împăratul Rusiei, contra căruia
e îndreptată tripla alianță, a încheiat cu
Germania o convenția comercială de forte
mare însemnată, și are de gând să în-
cheie alta și cu Austro-Ungaria; el n'a
pretinsu însă nici dela Wilhelm II, nici
dela împăratul Franciscu Iosifu, ca să se
lapede de tripla alianță. Dacă vom luca
și noi astfel, atunci nu va mai fi dușmăniă.
Implëndu însă colonele noastre cu plângeri
asupra triplei alianțe, ne departăm totu
mai mult dela punctul împăcării, care
ar trebui să domnescă baremi cel puținu
pe terenul intereselor economice și ale
ordinei sociale.”

„Daily Telegraph” întărindu scirea
despre o întâlnire între împăratul Wil-
helm și Tarul, dăce — referitor la apro-
pierea între statele acestor doi mo-
narchi — următoarele: În Petersburg cer-
urile cele mai înalte politice privescu con-
venția comercială ruso-germană mai mult
din punct de vedere internațional, adecă
ca basă pentru barierele, ce au să se facă
în cercul „principiilor religioșe monar-
chice”, contra atacurilor socialismului.
Această părere o are chiar Tarul, care
de curndu s'a esprimat cătră un di-
plomat rusescu, că anarchismul este cel
mai periculos dușman al păcii și al
progresului, din care cauză trebuie nimicit.

Adunarea de protestare în Alba-Iulia.

Joi în 5 Aprilie st. n., se va in-
truni în Alba-Iulia adunarea de po-
por, ce a convocat'o inteligența ro-
mână de acolo, cu scop de a reinol
proteste în contra proiectelor de
lege bisericesci-politice, ce se des-
bat actualmente în camera un-
gară.

Suntu chiămați la această adu-
nare Românii din comitatele Alba-
inferiără, Hunedóra, Turda-Arieșu și
din cercul Sebeșului.

E vorba der de o nouă mani-
festare a poporului nostru din acele
ținuturi în contra acelei politici, care
în ultimele ei consecințe tinde la
destrămarea bisericei și a națiunii
române în favorul planurilor de
„contopire națională”.

Pentru ca această manifestația
să fi și destul de împuțore, se cere
ca numărul celor întruniți să fi
cât se po-
te de mare, răspundndu
cât se po-
te de mult la apelul
convocatorilor. Și acesta, sperăm,
se va și întâmpla, după ce prea bine
suntu adă cunoscute, în sinul popo-
rului nostru, tendințele dușmănoșe
ale politicei, ce se urzesce și ce se
tese în paguba și spre stricăciunea
lui de cătră puternicii țilei.

Adunarea de protestare din Alba
Iulia va fi o nouă dovadă, că Ro-
mânii suntu concii de mare peri-
col, ce-i amenință din din tote păr-
țile, și că înainte de tote suntu firmu
hotărâți de a și apăra și în viitor,
cu bărbăția, interesele lor de viață
naționale și bisericesci.

Eată apelul ce l'au împărțit
convocătorii adunării de Joi:

P. T. Domnule! Strîmtorați pe toate terenele vieții publice, amenințați în existența noastră, nu am încetat de a ridica protestul, de câte-ori volnicia și atotputericia guvernului a dat năvală asupra noastră și asupra instituțiilor noastre.

Acum amenință o nouă furtună a se descărca asupra noastră. Parlamentul a luat în dezbateri proiectele bisericesci, cari devenind lege, s'gduiesc din temelii aședămintele noastre bisericesci, atacă morala în poporul nostru și ne strivesc altariul cu introducerea de reforme nouă, streine de inima poporului nostru, streine de obiceiurile noastre și streine de sentimentul public al poporului nostru, până acum încă necorupt și mai conșcui de sine ca să simtă lipsă de introducerea unor înoiri nereclamate de poporele băstinașe, ci reclamate de unele elemente, cari vor să pună mâna pe putere în stat, ca să susțină în mod măestrit neînțelegerile dintre poporele patriei.

Drept aceea subscrișii am luat hotărîrea, ca să se țină o adunare de protest aieci în Alba-Iulia, Joi în 5 Aprilie st. n., la care să participe toți Românii din comitatul Albei-inferioare, Hunedóra, Turda-Arieș și din cercul Sebeșului.

M. O. D-ta ești recercat cu totă stima să conlucra, ca poporul nostru să se prezenteze în număr imponent la acea adunare, ca astfel glasul poporului să pătrundă până la factorii dătători de ton — și de se pte încă în ora a 11-a să se impedeze această calamitate pentru poporele autochtone — cari nu consimt, nu vor consimți cu acele legi și nu vor înceta a lupta pe teren legal cu toate mijlocele, ca să impedeze realizarea lor, chiar și când ele ar deveni lege.

Din conferența Românilor, întruniți în Alba-Iulia la 17 Martie 1894.

Mateiu Nicola adv.,   Nicolau Ivan, notariu.

SCIRILE ŢILEI.

— 21 Martie.

Procesul Memorandumului se va pertracta, după cum anunță foile ungueresci pe la finea unei luni Aprilie. „Budapesti Hirlep“ spune, că Curia regescă a respins cererile de nulitate ale acușărilor în contra punerii lor în stare de acușatiune, cu singura excepțiune a recursului avocatului Nichita, care nu va fi dat în judecată. „Este interesantă“ — dăce această fôia — „că acușatii, cărora li-se face procesul pentru agitare în contra uniunii Ardealului cu Ungaria, vor să se justifice toamă în sala aceea, în care dieta ardelenească a decis uniunea cu Ungaria“.

Asociațiunea meseriașilor români din loc și-a ținut adunarea generală ieri, fiind de față un număr însemnat de membri. Din dările de seamă ale comitetului s'a constatat, că vechia Asociațiune a meseriașilor noștri, deși are a lupta cu mari greutăți, treptat însă merge tot înainte. Ca la 200 de învățacei români, aplicați în Brașov la diferite meserii, se adăpostesc în prezent subscutul acestei Asociațiuni binefăcătoare. Comitetului și în special vrednicului președinte N. Petra-Petrescu i-s'a exprimat în cei mai călduroși termini mulțumită și recunoștință pentru zelul și încordata activitate, ce a dezvoltat în interesul acestei Asociațiuni. La repeștele și unanimele stăruințe ale adunării, d-sa a primit și pentru noul period de trei ani greua sarcină de președinte. Tot prin aclamațiune a fost ales și ceialalt membru din comitet. Amănunte vom publica în numărul de Duminică.

Monarchul Francisc Iosif și Carnot. Din Paris se telegrafiază, că ambasadorul austro-ungar din Paris, contele Hoyos, a predat, — în numele monarchului Francisc Iosif — marele cordon al ordinului St. Stefan președintelui republicii franceze, Carnot. Ambasadorul a asigurat pe Carnot, că petrecerea împăratului la Cap St. Martin i-a pricinuit o foarte

viuă satisfacție. Președintele Carnot a răspuns, că e fericit, că Majestatea Sa a dus cu sine o amintire plăcută de această vizită și de primirea, ce a avut în Franca.

Demonstrația antikossuthistă în Agram. Se telegrafiază din Agram, că mai mulți cetățeni și tineri universitari au luat hotărîrea, ca în ora în care îngropă pe Kossuth în Budapesta, în aceeași oră să incununeze statua lui Jellacsi.

Kossuth în Budapesta. Cadavrul lui Kossuth a sosit Vineri la 3 ore în Budapesta cu trenul, ce intrase în gara de vest. Cosciugul a fost scos din vagon de consilierii municipali. De față era publică imensă. Consilierul Markus a remis corpul în îngrijirea orașului. Vicecapitanul Gerloczy a mulțumit familiei defunctului, că a consimțit la transportarea corpului la Budapesta. Francisc Kossuth (fiul) a răspuns prin câteva cuvinte. Cosciugul a fost aședat apoi pe carul mortuar și a fost transportat la Muzeul național. Pe scara Muzeului erau vre-o câteva sute de corone. Corpul a fost pus pe-un catafalc în vestibul. Ceremonia religioasă a fost făcută în mijlocul unei profunde tăceri și fără nici un incident. Rămășițele pămîntesci ale soției și ficei lui Kossuth au fost transportate în biserică.

Din Roma anunță „Gazeta Nasodova“, că cunoscutul agitator polon din Galizia, H. Stojalovsky, care a fost lipsit de rangul său preoțesc prin deciziunea adusă de trei episcopi, acum a fost repus în postul său, la porunca Papei, cu condițiunea însă, ca dela cei trei episcopi să ceră iertare.

Episcopul Strossmayer a primit cu ocaziunea onomastice sale o adresă de felicitare dela clericii bosniaci ai ordinului franciscan din seminarul din Cincbiserici. În răspunsul său, episcopul mulțamește pentru gratulațiunea, care e plină de iubire și alipire față de patria croată. Valoarea gratulațiunii, dăce Strossmayer e ridicată prin împrejurarea, că clericii bosniaci s'au dat pe față de Croați și au declarat, că și în patria lor vor lucra în această direcție. Numai așa se va pute face o unire. În fine episcopul propoacă pe cleric să lucre din toate puterile, ca să se mântuiescă și susțină onorea biserice și a naț unei croate.

Congresul de medicină în Roma. Congresul internațional de medicină din Roma a fost deschis Vineri dimineața în prezența regelui și reginei. Crispi a salutată Congresul în numele Italiei: a dîs. că din Roma va pleca aședămintul rodnic al păcii, care e necesitatea și speranța unei moderne. A arătat înalta importanță științifică a congresului, ale cărei studii vor fi urmărite cu cea mai simpatică atenție. Pacea va fi asigurată de către congresul, care e simbolul frăției și solidarității națiunilor (vii aclamațiuni). D-l Bacelli a pronunțat în urmă un discurs pe latinesce. Primarul a salutată congresul în numele orașului Roma. D-l Wirchow, vorbind pe italienesce, a salutată părechia regală, Roma și Italia în numele celui din urmă congres ținut la Berlin. Toți delegații oficiali străini au luat de asemenea cuvântul. Tote discursurile au fost aplaudate. În urma propunerii d-lui Wirchow, comitetul organizator al congresului a fost aclamat cu biurolul definitiv. D-l Bacelli a fost proclamat președinte. Deschiderea congresului, care a avut loc la Teatrul Constonrui, a presintat un caracter de mare solemnitate; toți miniștrii, corpul diplomatic au esistat. Părechia regală a fost aclamată, la sosire și la plecare, de către membrii congresului și de mulțimea enormă, care se adunase în fața teatrului. Până acum s'au înscris 6000 persoane.

Școlile bulgare în Macedonia. „Agenția diplomatică“ bulgară din Constantino-

polu a primit din partea Porței înscințarea, că guvernul turcesc n'are intențiunea d'a face vre'o schimbare în starea actuală a școlilor din Macedonia. Numai neînțelegerile și escesul de zelt au dat naștere plângerilor, ce s'au ridicat în timpul din urmă în privința școlilor bulgare. În sferile politice din Sofia, după această declarația a Porței, se consideră, ca înlaturate dificultățile, ce se iviseră în privința școlilor.

Dela Academia română.

Vineri 28 Martie, la orele 2 p. m. Regele și Prințul Ferdinand, însoțiți de suite, au mers la Academie, unde s'a ținut ședința sub preșidenția Suveranului.

La sosire, au fost întâmpinați de d-nii vice-președinți V. A. Urechia, Iacob Negruzzi, Brânză și de d. secretar general al Academiei, Dimitrie Sturza.

Regele deschidându ședința, rosti următoarea cuvântare:

„Simt tot-d'auna o viuă mulțumire, când pot arăta Academiei marele interes ce am pentru activitatea sa. Vin d'er asțai cu deosebită plăcere în mijlocul D-vostre a vă aduce urările mele de bunăvenire și a lua parte la lucrările d-vostre.

„Sunt tocmai 10 ani de când am întemeiat un premiu anual pentru o carte cuprințătoare a tuturor cuvintelor limbei române, așa de bogată în felurile expresiunii. Un început de o erudițiune vrednică de admirație s'a făcut. Toți dorim să ne bucurăm într'un timp nu prea depărtat, de această lucrare însemnată, și mai ales noi, care am trecut pragul unei jumătăți de secol din viața noastră. Prin urmare Magnum Etimologicum Romaniae, distinsul său autor, ca și Academia, își vor ridica un monument neperitor; ér eu pururea voi fi mândru, că am îndemnat la o muncă ce va deveni un izvor nesleit pentru limba noastră și philologie.

„Mulțumindu-vă pentru simțemintele de dragoste și credință, ce Academia îmi mărturisește în toate impregiurările, și mai cu seamă, în fericitele evenimente, ce privesc familia mea, declar ședința deschisă“.

Apoi d. Ioan Kalinderu, membrul nou ales de Academie, în locul repausatului episcop Melchisedec, trebuind să facă o cuvântare în amintirea predecesorului său, rosti un discurs, care fu ascultat cu mare interes.

După sfârșitul acestei cuvântări ședința fu suspendată câte-va minute, în care timp regele adresă felicitări d-lui Kalinderu asupra frumoșei sale lucrări și convorbi cu d-nii membri.

Redeschidându-se ședința, președ. dete cuvântul d-lui Dimitrie Sturza, care a avut sarcina să răspundă d-lui Ioan Kalinderu în privința lucrării, ce a sfârșit, tratând despre viața ilustrului episcop, și să felicite pe noul ales în numele Academiei.

Sfârșind discursul său d. Sturza, regele și prințul moștenitor, după ce mai convorbiră cu membrii aflați față, s'au întors la palat la orele 5.

Correspondența „Gaz. Trans“.

Clușiu, 29 Martie 1894.

(Adunarea generală a Soc. de lectură. — Scandaluri.) Onorată Redacțiune! În 25 Martie n. c. s'a ținut adunarea generală a „Societății de lectură române din Clușiu“ în localul Casinei române. Cred, că nu e de prisos a aduce la cunoștința onor. public românesc cele pertractate acolo, mai ales după ce or și cine este convins despre importanța ei în viața românescă din Clușiu.

Ședința s'a deschis de vicedirectorul Rev. d-nă Dr. G. Silași. Punctul prim a fost raportul economului și casarului casinei, A. Truța; se ia spre sciuță mai întâi raportul din anul expirat, și totodată se presintă bugetul pe anul viitor, care stă din următoarele sume: precepț. 896 fl. 34 cr., erogaț.: 856 fl., adică cheltuieli necesare pentru abonarea foilor și

pentru chiria scumpă și susținerea localului Casinei.

Față de cei ce sunt în restanță cu taxa Casinei, se hotărește a-se aplica măsurile prevădute în statute. Numărul acestora — durere — e mare, și încă cu atâtea e mai dureros, că sunt între ei oameni cu dare de mână, cari în urma poziției, ce ocupă în viața socială românescă, s'ersesc de cinosură, și prin neglijența lor dau esemplu rău și altora, și fac astfel să scape din vedere importanța datorințelor față de această societate, mai propagând apoi și indiferentismul față de cauza societății.

Urmăz apoi raportul bibliotecarului Nic. Rațiu. Din raport se vede, că biblioteca, care e aici unica bibliotecă românescă, constă aproape exclusiv din foile, cari sunt abonate din ultimii trei ani pentru Societate. Se simțese lipsa ardețore a unei bibliotecă a Casinei înștrată cu opuri de ale autorilor români, care bibliotecă, pentru prosperarea culturii românesce în Clușiu, ar avea importanță deosebită; însă venitele modeste, cari abia asigură societății susținerea Casinei, fac chiar imposibilă a procura această comoră scumpă.

Donațiuni făcute în direcțiunea această — foarte puține au fost în anul trecut — ar acoperi o mare lipsă, și ar face mari servicii.

Economului casinei d-lui A. Truța, pentru zelul neobosit față de societate, pentru punctualitatea demnă de totă lauda în conducerea rațiociniilor și agendelor societății, i-se votează mulțumită protocolară. Asemenea se votează mulțumită protocolară bibliotecarului, părintelui Rațiu.

Espirându acum periodul de 3 ani, pe cât au fost aleși membrii comitetului, se procede la reorganizarea comitetului. De director s'a ales cu aclamațiune Magnif. D. Petru Pipos; cu majoritate de voturi s'a ales vicedirector Dr. A. Isac; de secretar Dr. G. Ilea; la stăruințele tuturor d-lui A. Truța primese și pe mai departe sarcina de casar și econom. Controlor d. I. Bereșiu; bibliotecar d. Nic. Rațiu. Ér membrii în comitet domni: Dr. G. Silași, L. Pop, I. Laslo, T. Roșescu, H. Nemeș, Em. Pop.

Mulțumindu în fine d-lui Pipos preșidiului, pentru diligența, cu care a condus societatea în trecut, adunarea generală se disolvă cu aclamarea numelui președintelui.

Voiu să vă amintesc și despre o altă „adunare“, care pretindea a fi „congres al tuturor academicilor din Ungaria“ (de fapt însă numai jidan și maghiari), despre care foile maghiare înainte de așetină au scris foarte mult. Fițiucele din loc nici nu mai aveau termin cu cari se laude pe acești nobili fi ai națiunei maghiare.

Cu atât mai puțin — ba unele dintre cele mai șoviniste („Ellenzék“ — hm! mirare. — Culeg.) — n'au mai dat nici o informațiune publicului după finitul congresului. Și ore pentru-ce? — Redacțiunea țiarului „Ellenzék“ de sigur a știu pentru ce.

Au participat vre-o 80 tineri maghiari și jidovi, cari s'au declarat pe sine de reprezentanți tuturor academicilor din Ungaria (obraznicie unică în felul său! — Coresp.) fără diferență de naționalitate și confesiune.

Au ventilat ideile mari, d'eră se vede, că și presa lor i-a ținut de prea mici pentru realizarea acestor idei; de aceea nici nu le-au mai publicat decisiunile.

Au propus, că după modelul celeia din Viena, se facă și ei „mensa academica“, la care să se împărtășesc tineri de diferite naționalități. — D'er ca să nu participe cineva afară de Jidan și Maghiari — au botezat-o „diak asztal“. Sermanii! D'er cine s'a mestecat, și cine s'ar mesteca între ei? D'er pasă-i cui va de ale lor treburi?

Au ventilat ideia de a face cu ocaziunea mileniului, un Congres al tuturor studenților din lume (tengeren tulról is) pentru propagarea spiritului de pace generală. Pe când aduc hotăriri pentru pacea esternă, în același timp își aprind casa

deasupra capului, aducându-l hotărârea, prin care „i-se impune, ca datorința, fiă-căruia, ca cu or-ice mijloce să ne scotă pe noi Românii din societate.“ Și dăce mai departe, că scopul s'ar pute ajunge, decât numai decât după ce am agitat, ne eschidă din clubul și societății.

Într'adeveră i-a apucat năbădăile. Dă face-și cineva lucru cu ei? Se scie de mult, că noi în o societate, unde e un singur Maghiar, n'amă mersu nici-când! Noi de ei nici habar nu avem. Sântem peste 70 la Clușiu d. es.; avem societate, avem petreceri, arangiam se- rate literare etc., avem inteligență romă- nescă, Casină... Voi ne eschideți pe noi? Ba noi v'amă eschid pe voi amăriților, cu tate că ne totă ispitii și vă incolăciți pe lângă noi, ca șerpele.

Au luat poziția față de Român; au luat hotărâre, care e provocare directă, care e agitațiune *adeverată* contra tuturor naționalităților, — și totuși încă nu amă auzit, ca procurorul să fi luat poziția față de ei, să fi intentat procesul în contra acestor agitatori periculoși pentru pacea internă; ci din contră: au fost salutați prin telegraf din partea ministrului Csáky!! (De nu-i fi acum șermană țără fericită?)

Pre scurtă e activitatea Congresului de 3 zile: au mâncat, au bătut, s'au sfădit și certat hîd, în timp de 3 zile neincetat, în birt, pe stradă în Redută, în sala de conferință, unde au și fumat și șermanul președinte de strigătul cel mult a răgușit, clopoțelului i-s'a rupt limba; apoi se mai odichiau, și era se sfădiau; a 4-a zi le-a fostă destul, — și s'a dusă fi-care de unde a venit. Asta e scandalul nr. 1.

Scandalul nr. 2 s'a întemplat în Sâmbăta Paștilor nemțesci s'era. Zeloșii patrioți s'au supărat foc, că la direcțiunea silvanistică n'a fostă arborat „steag pentru Kossuth“, cu tate, că și la procuratură e pus. Deci s'au adunat la 7 ore s'era măcelari, papucari, mulți cifindari, chelneri și câți-va universitari, Unguri însă puțini, ci mai mulți Jidovi și Țigani. Apoi a început a vorbi unul; și făcea larmă, și strigau, — cu un cuvânt își manifestau patriotismul. În deșert a voit juristul *Herepei*, om mai așezat, să-i abată dela ținta lor, căci nu l'au ascultat. Când s'au săturat de orațiuni, s'au luat ca o hordă de căpeani urlându, sbierându, de suna Feleacul: urlat'au Kossuth nota, Himnusz, Szózat și sbierat'au multe, d'ér nici nu-i puteai înțelege. În strada „magyar“ la redacțiunea diarului „Ellenzék“ s'a suit un patriot pe o p'ără din portă și le-a vorbit. Apoi a vorbit și altul și s'au apucat de mugit. Asemenea și la „Emke“. La palatul silvanistic s'au oprit: aici le-a fostă „ținta“. Aici se fi vădit ce-a fostă, — d. es., cine-va străin, care nu e dată să vădă grozavenii; se înțelege de sine, deore-ce este în Europa — apoi i-s'ar fi sculat omului p'ărul în cap de consternațiune. Inchipuiți-vă menagerie, unde urlă și vijiesc tot felul de dobitoce și dihanii sălbatic: așa vuetă era, și aici pretindeau steag pentru Kossuth! Totă vorbea câte un orator, d'ér naiba îl mai asculta. Fiă-cine își vedea de trebă: strigau, fluerau, cântau, lătrau, urlau, amenințau etc. În fine s'au ostenit, s'au le-a fostă frig, nu sciu, d'ér toți s'au dusă cătră casă. Steag însă nu este pe palat, nici astăzi.

Aleco.

Kossuth în lumină antisemită. Folia berlinesă „*Antisemitischer General-Anzeiger*“, în numărul său de Pasci îi face lui Kossuth următorul necrolog.

„Revoluționarul jidano-maghiar Kossuth, în fine a murit în Turin. Numele său de acasă a fost Lewin Kohut și numai după aceea se numi Ludovic Kossuth; machinațiunile sale de înaltă trădare și le-a început deja în anul 1830, când Alianța Israelită a încercat a ațita din Paris cea dintâi revoluțiune peste totă Europa. În anul 1848 era el membru al comisiunei jidovesce de cinc, care cu sprijinul lui Rotschild voia să răstörne ordinea vechiă

de stat. În Anglia a fost jidanul Disraeli, în Franca jidanul Cremieux, în Italia jidanul Mazzini, în Ungaria jidanul Kossuth și în Germania jidanul Marx, care aveau de a conduce revoluțiunea. Cel mai mășav rol îl jucă între aceștia Kossuth, care prin trădare miserabilă a șanjat în mâinile revoluționarilor armata maghiară, pentru a cărei înrolare Rothschild a fostă împrumutată 46 milioane de florin. După aceea se făcă „dictator“, era însă cu mult mai laș, decât ca să fi luat parte și numai odată la vr'o luptă. În fine voi el să v'ndă Ungaria Rusiei, și după-ce ea respinse acestă ofertă trădător de patriă, Kossuth se refugă în Turcia, ducându cu sine cassa guvernului. În anul 1866 încercă el încă odată de a sumă în Ungaria o răscolă, pentru care voi să împrumute prin companionul său Klapka dela Bleichröder un milion de taler. (Numita foia își întăresce aserțiunea acestă prin actele publicate de politicul italian Lamarmora). În fine încheiă foia antisemită astfel: „Numai destrăbălarea completă a opiniunii nostre publice, produsă sub influența machinațiilor presei jidovesce, a putut să-i atribue unui astfel de jidaui, vaș și renumele unui mare politic european. Marele stat jidano-maghiar (Ungaria) este demn de un astfel de „erou național“.

Rusificarea în Basarabia.

Este forțe greșită părerea unora, cari susțin, că identitatea de religie a Românilor cu Rușii înlesnesce forțe multă desnaționalizarea elementului românesc de cătră oceanul slav. Cătu de falșă este această credință a acelor, cari manifestă în tate ocaziunile temerea lor de panslavism, ne dovedesce Basarabia.

De 82 de ani, dăce „Țara“ din București, Basarabia a fostă anesată Rusiei, și anesată în nise vremuri, când sentimentul național abia răsărise pe ici pe colo între Români. Și de 82 de ani s'au încercat tate mijloce pentru a rusifica un milion și 200,000 de Români basarabeni, s'au închis hermeticesc granițele dinspre România, s'a introdus limba rusă prin tate bisericile, și cu tate acestea totă Moldoveni au rămasă cei din Basarabia, totă moldovenesce se vorbesce prin tate orașele și satele din Basarabia.

Acăsta dovedesce rezistența colosală a rasei române.

Pentru a rusifica pe Români s'a în cercat și un alt mijloc cultural, d'ér fără nici un rezultat.

O parte din veniturile bisericilor și din veniturile mănăstiresce s'au destinat de vr'o patru-deci de ani pentru asilul din Chișineu. Acest asil adăpostesce în fiecare an 1200 de copii săraci și orfan, cărora li-se dă aici o educație completă rusescă, și elevii cei mai eminenți sunt trimiși apoi la facultatea de teologie din Chișineu și la universitățile din Petersburg, Moscova și Odesa.

În acest asil nu sunt primiți, decât numai copiii de naționalitate română, și anume, pentru scopul ca ei să fi rusificați cu desăvîșire. Ei bine, cu tate că copiii sunt primiți din cea mai fragedă prunciă, la etatea de șese ani, și nu mai sunt lăsați să iasă 10—12 ani din acest institut, totuși până acum asilul n'a dat absolut nici un rezultat.

Și eță de ce. În ascuns copiii vorbescă mereu moldovenesce între ei. Eț cînd ies în lume, ca omeni formați, ei refusă de a merge prin centrul Rusiei, unde li-se oferă poziții însemnate, ci preferă să se stabilească în Basarabia, avînd o situație socială și economică multă mai modestă.

Și aici, sub influența mediului pur moldovenesc, ei redevină ăr Moldoveni și cu tate batjocurile străinilor, ei se mândresc, că sunt Moldoveni. În ce privesce însă sentimentul național, acesta le lipsește cu desăvîșire, căci moldovenismul lor n'are a face nimic cu naționalismul.

Ceea ce contribuie mai mult la dezvoltarea moldovenismului este înțelesul și

tendența batjocuitoare, ce se dă din partea străinilor acestui cuvînt, acăsta apoi îndărjesce mult pe dîșii, desvöltă spiritul de solidaritate și un ore-care spirit de mândrie.

Când străinii vor să dea expresie necesului lor împotriva vr'unui Român, îi spun: măldăvanski. Când vrei să insulti pe vr'un boier rusificat, ajunge să-i dăci Moldoveanule, ca el apoi să sară în sus și să-ți c'ără satisfacție.

S'a recursă apoi la cea mai drastică armă, pentru a rusifica pe Români. În centrul Basarabiei, unde Români sunt în masse compacte, s'au stabilit colonii rusesce acum vr'o 40 de ani și s'au dat tate avantajile posibile acestor colonii.

Resultatul, că mai multe colonii s'au romanisat, fiă sub influența mediului, fiă prin alianțe familiare. Eț acele colonii, cari au resistat până acum moldovenismului, au ajuns în stare de a vorbi romănesce în daraveri familiare și locale, și limba rusescă o întrebunțeză numai în relațiunile lor cu autoritățile administrative și judiciare.

Odată aceste colonii moldovenisate, guvernul rusesc a renunțat la acest sistem de rusificare.

Români din gubernia Cherson, dintre Nistru și Nipru, sunt colonii d'ale lui Ștefan cel mare. Și deși isolați de cei din Basarabia, ei până acum nu și-au pierdut caracterul moldovean, nici limba lui.

Ei sunt în număr de aproape 30,000 în orașul Balta și în împrejurime.

Sunt și în Caucazia Români, parte colonii din Basarabia, parte căte-va familii din Transilvania, comuna Seliște; numărul lor se urcă la vr'o 50,000 suflete și sunt stabiliți de vr'o 30 de ani prin acele părți. Cu tate aceste, ei n'au încetat nici până așă a fi Români. Din potrivă, țărani s'elienți, comercianți de oi, și toți omeni cu carte, au desvöltat sentimentul național și în coloniile basarabiene.

Eță dec resultatele, pe cari le-a dat rusificarea în timp de o jumătate de secol.

NECROLOGŪ. Subscriși, cu adăncă durere anunțăm repaosarea iubitelui soț, frate, v'ăr, unchiu și afin **Ioan Codarcea**, proprietar în Oroiu-lă-secuesc, membru ordinar al „Asociațiunii transilvane“, care după o viață plină de neobosită activitate, în etate de 55 ani, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Fiă-i memoria neuitată. Oroiu-lă-secuesc la 29 Martie 1894. *Carolina Codarcea* n. *Sabo*, ca soție; *Susana Fl. Codarcea*, ca nepotă, adoptivă; *Maximilian Codarcea*, protopop; *Samfira m. Rusă*, *Susana m. Popescu*, *Georgiu Codarcea*, *Anica m. Florea*, ca frați și surori, cum și alte număröse rudeni.

DIVERSE.

Erni domole. Într'o cronică veche se află date interesante, referitoare la erni domole din timpurile de mai înainte. În anul 1172 a fostă ierna așa de domolă, încătă cu finea lu Ianuarie, pomii au inverdit și paserile și-au făcută cuiburi și au clocit. În anul 1289 nici nu s'a observat să fi fostă ărnă. Temperatura a fostă atât de caldă, încătă fetele se împodobeau cu buchețe de viole. În anul 1421 înfloră pomii în Martie și vițele de viă în April; totă în acăstă lună erau c'opte și cireșele. În anul 1572 erau deja în Februarie pomii cu frunde și paserile își făceau cuiburi. Totă așa a fost și în 1585, când pe la Pasci erau deja c'opte spicele de pe câmpuri. În anii 1607 și 1617 n'a fostă nici zăpadă, nici ger. În 1662 n'au încălțit omeni nici în țările nordice peste ărnă și pomii au înflorit în Februarie.

O regină, care și critică antecesorii. Într'unul din numerii lui „World“ cetim următoarele: Regina Angliei, Victoria a fostă de curînd provocată, să cumpere colierul, cerceii și broșul reginei Maria Stuart; ea

însă respinse cumpărarea, deore-ce Maria Stuart nu ar fi între favoritele ei. Puțin după aceea, ajunse de v'ndare un portret frumos al regelui Carol II, și mulți insistară, ca să-l cumpere regina pentru colecția regilor englez din castelul Windsor. Regina ărași nu se învoi. După-ce în fine, într'un „memorand“ i-se esplică motivele, pentru cari și Carol II are dreptul de a ocupa loc în Windsor, ea se învoi, de a cumpăra chipul; însă scrise pe „memorand“: „Mă învoiesc, d'ér după multă trăgănare, deore-ce nu-l pot suferi pe Carol II“.

Căsătorii pe un timp anumit. În Tabris din Persia, constă colonia europeană din personalul consulatelor și reprezentanții cător-va firme de comerț. Cei mai mulți dintre domni sunt neinsurați și mulți dintre ei fac întrebunțare de datina aminită. Nestorianii de acolo adecă, au o mare predilecție pentru Europe și nu se genăză cătu-și de puțin, de a le îmbia fetele, ca soții, pe ore-care timp, fiă de lună, fiă de ani, și pentru care apoi se plătesce o anumită sumă. Indată-ce ambele partide se învoiesc asupra acestui „matrimonio alla carta“, fata se conduce cu ceremonie de cătră ai săi în casa Europeanului, unde apoi ea se întocmesce ca acasă. Uneori își aduce și familia cu sine, care apoi încă se susține de bărbatul temporar; numai cătu acăsta trebuie să fiă legat cu contract. Datina acăsta este așa de lățită și cunoscută, încătă nimeni nu se scandalizează de ea. Mulți europeni, cari petrec mai multă timp acolo, au în locuința lor un despărțământ separat, întocmit ca un harem; femeile trăsesc în el după datinele țării lor, își acoperă fața, decât vine vre-un străin, nu sedă la masă, decât are bărbatul oșpei, și umblă pe strade, ca și Mohamedanele, imbrodite din cap până în picioare. Decă trece timpul hotărît prin contract, atunci său se reînvoiesce, seu Europeanul simplamente își trimite soția, decât nu voiesce să o mai țină. seu voiesce să aibă alta. Femeia dimisă însă de regulă își câștigă îndată bărbat între conaționali săi, deorece Nestorianul capătă cu d'ensa o sumă frumoasă de bani, în loc ca să o cumpere dela părinți, precum este datina. Decă se nască copii din o astfel de căsătorie temporară, atunci de regulă rămân la mamă.

Literatură.

Invitare la prenumerațiune. Societatea de lectură „Alexi Șincai“ a tinerilor clerici din Gherla anunță, că a hotărît a publica în traducere română **Catechismul de Ioșif Deharbe**. Opolul va conține 4 tomi, dintre cari tomul I a fost publicat în romănesce încă prin an. 1865 de clericul român din seminarul din Viena. Societatea va eda acum tomul II, care va consta din vr'o 35 c'ole de tipar, va apăre pe la sfîrșitul lui Aprilie și va costa 1 fl. 60 cr. Abonamentele sunt a se adresa Societății „Alexi Șincai“ în Gherla, cel mult până în 1 Mai n. c. Cei ce ar dori să aibă și tomul I, din care în prezent nu se mai află esemplare niciiri, sunt rugați a-și arăta dorința lor la numita societate, care va rețipări apoi și tom I, al cărui preț va fi 1 fl. 40 cr.

*

Musica va fi numele unui op Musicall, al cărui autor va fi d-lă Ioan L. Hosszu, preot și profesor preparandial în Gherla. Opolul va consta din dou părți, dintre cari partea primă (80 pag. 4° mare) va cuprinde instrucțiunea teoretică și practică a părților fundamentale ale musicei, ăr partea a doua (350 pag. 8° mare) va cuprinde poetica musicei. Prețul ambelor tomuri 6 fl. seu 15 franci, ăr un singur tom 3 fl. Invetatorii și studenții vor primi opolul cu prețul scădut de 5 fl. Jumătate din venitul curat e destinat pentru fondul elevilor bolnavi dela institutul preparandial din Gherla. Abonamentele sunt a se insinua până la 20 Aprilie n. c.

În tipografia arhidiecezană din Sibiu a apărut: **Manualul de drept cambial**, lucrat de d-lă **Ioan Socaciu**, profesorul la școala comercială rom. gr. or. din Brașov. Tipărit cu spesele institutului de credit și economii „Albina”. Form. mare 8° de 250 pag. Prețul 2 fl. — Manualul de față este menit a acoperi o trebuință adânc simțită nu numai în școlă, ci și în viața practică, mai ales fiindcă în timpul din urmă daraverile cambiale s'au lățit în măsură însemnată și între Români. De vânzare în librăria Ciurcu, Brașov.

În editura librăriei **Carol Müller** din București (Calea Victoriei 53, Colțu cu Pasagiul român) au apărut de curând următoarele opuri, cari atât în ce privește esteriorul lor estetic și de gust, cât și mai ales în privința cuprinsului sunt de-o valoare recunoscută:

Femeia în trecut, prezent și viitor, de **A. Bebel**. Traducțiune din limba germană. Form. 8° de 453 pag. Prețul 2 lei 50 banf.

— **Oamenii mari ai României: Ionu Vodă celălămplătit**. Aventurile, Domnia, Răsboiele, Mortea lui, Rolul său în istoria universală și în viața poporului român (1572—1574). Cu un portret, trei planuri de bătălie, o hartă militară, un desen de atac, două genealogii, o gravură de costum și două făcșimile, de **B. Petriceicu-Hașdeu**. Edițiunea II. București 1894. — Form. 8° de 256 pag. Prețul 3 lei.

— **Incerări critice asupra învățământului nostru primar**, studiu didactic și sociologic, de **Stef. C. Mihailescu**, profesor, inspector general al învățământului primar și normal primar. Edițiunea II. București 1893. Form. 8° de 271 pag. Prețul 2 lei.

— **Particularități ale limbei franceze: Galicisme, Proverbe, Maxime, Barbarisme**, de **Al. Demetrescu**, licențiat în litere, profesor la școala de oficeri și la liceul Sf. Sava. Form. 8° de 162 pag. Prețul 2 lei.

— **Arta pentru artă**, conferință ținută la Ateneu, de **Anton Bacalbașa**. Form. 8° de 53 pag. Prețul 1 leu.

Tote aceste opuri se pot procura atât direct, dela editura librăriei sus amintite, cât și prin librăria N. Ciurcu din Brașov.

Indreptariu pentru ortografia română. Regule și vocabular ortografic. Introdus la școlile din Bucovina prin emisulă ministerului cultelor și instrucțiunii. Compus de **Dr. D. Onciulă** din Cernăuți. Form 8° de 79 pag. Prețul 12 cr.

Cursul la bursa din Viena.
Din 31 Martie 1894.

Renta ung. de aur 4%	118.15
Renta de corone ung. 4%	95.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.—
Impr. căil. fer. ung. în arg. 4 1/2%	101.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. lewis.	123.40
Bonuri rurale ungare	95.35
Bonuri rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	152.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	—.—
Renta de harte austr.	98.45
Renta de arg. austr.	98.25
Renta de aur austr.	119.60
Losuri din 1860 austr.	145.50
Acții de ale Băncii austro-ungare	1020.—
Acții de ale Băncii ung. de credit.	441.25
Acții de ale Băncii austr. de credit.	371.10
Napoleonori	9.90 1/2
Mărci imp. ger.	61.—
London (lire sterlinge).	124.55
Rente de corone austr.	97.90

Cursul pieței Brașov.
Din 2 April 1894.

Banote rom. Cump	9.82	Vend	9.86
Argint român. Cump.	9.75	Vend.	9.80
Napoleon-d'or Cump.	9.85	Vend.	9.90
Galbeni Cump.	5.85	Vend.	—.—
Rubie rusești Cump. 133.—	—.—	Vend.	—.—
Mărci germane Cump.	60.50	Vend.	—.—
Lire tarcesc Cump.	11.15	Vend.	—.—
Seris. fonc. Alb na, 6%	—.—	Vend.	—.—
Seris. fonc. Alb na 5%	101.50	Vend.	102.50

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**.

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA”
FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%

ale **„Albinei”** inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5%** fără nici un scădemânt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casele institutului din Sibiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank” în Budapesta fără nici un scădemânt și liber de oră ce proviziune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantează:

- Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare din anul 1876 sunt menite exclusiv pentru acoperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin intabulare în cărțile funduare în favorul acelor, asupra cărora se emit scrisuri fonciare până la maximum 1/3 a valorii de preț, ceea ce se confirmă prin controla Comitetului de supraveghere pe flă-care seris fonciar emis.
- Fondul de garanție de fl. 200,000** special al scrisurilor fonciare, prescriș de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrisuri fonciare, care fond e detașat din capitalul de acțiuni al institutului.
- Tota cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.**

Scrisurile fonciare de 5% ale **„ALBINEI”** atât cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chârțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge proviziunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

Ia cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA”
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 4. Colțul Tergulă bollor.

Recomandăm on. public la casuri de morțe, aședământulă sêu de înmormântare bogat și sortat în cari tôte obiectele, atât sorte mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și de lemn de ștejar.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênă pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se execută **prompt și ieftin**, iau asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

În fine recomandăm și biroulă meu mijlocitoră procedând cu cunoscuta-mi soliditate.

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Pesta la Brașov:**
Trenulă de persoane: 8 ore dimineața.
Trenulă accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenulă mixt: 10 ore 25 minute sêra.
- Dela București la Brașov:**
Trenulă accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenulă mixt: 7 ore 1 minute sêra.
Trenulă accel.: 10 ore 17 minute sêra.
- Dela Zêrnesci la Brașov:**
Trenulă mixt: 6 ore 10 min. dimineața.
Trenulă mixt: 1 ora 14 min. după am.
- Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov:**
Trenulă de persoane: 8 ore 18 min. dim.
Trenulă mixt: 1 ora 49 min. după am.
Trenulă mixt: 6 ore 56 min. sêra.

Plecarea trenurilor din Brașov:

- Dela Brașov la Pesta**
Trenulă mixt: 5 ore 10 min. dimineața.
Trenulă accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenulă de persoane: 7 ore 43 min. sêra.
  - Dela Brașov la București:**
Trenulă accel.: 5 ore 15 minute dim.
Trenulă mixt: 11 ore înainte de amêd.
Trenulă accel.: 2 ore 19 min. după am.
  - Dela Brașov la Zêrnesci:**
Trenulă mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenulă mixt: 4 ore 55 min. după am.
- Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.
- Trenulă de persoane: 5 ore 46 min. dim.
  - Trenulă mixt: 8 ore 50 minute a. m.
  - Trenulă mixt: 3 ore 10 min. după am.

KRONEN COGNAC
— DER —

ACTIEN-GESELLSCHAFT
— FÜR —

COGNAC-INDUSTRIE

în Budapesta
Se pôte întrebuinta ca
medicament.

Posede certificată dela: Laboratorul r. ung. și dela stația centrală chimică de experimete

Ministru reg. ung. de agricultură
Nr. 1437 Din par-
1892 tea labo-
ratoriului chimic reg. ung. se adevărese prin acêsta oficială, că **fabrica de destilație a societăței pe acții pentru industria de Cognac** este construită după cerințele tehnice moderne și corespunde cerințelor igienice și produsul ei s'au aflat de cea mai bună calitate.
Budapesta, 28 Octomvre 1892.
Suplinitorul directorului: **Tóth**, m. p.

Depositul în Brașov la: **I. L. & Heshshaimmer, Heinrich Zintz, Demeter Eremias nepoții, Heinrich Wagner, Karl Irk, Ioan Dușolu & flu.**

Numere singurateice a 5 cr. se pot cumpăra din „Gazeta Transilvaniei” librăria Nicolae Ciurcu.